

Г. С. Брега

Попов Микола Миколайович

ПОПОВ Микола Миколайович (24 12(05. 01). 1891, м. Кутаїсі, нині Грузія — 10. 02. 1938, Москва) — партійний діяч, історик. Навчався у Харківському (1908) і Московському (1910) університетах. 1906 вступив до РСДРП(м), 1908 очолював її міський комітет у Харкові. 1911 заарештований і висланий в Іркутську губ. (Росія), 1917 повернувся до Харкова. 1919 перейшов до КП(б)У. 1921—22 — відповідальний секретар Харківського губкому ЦК КП(б)У; від 1922 — співробітник, 1925—28 — завідувач агітаційно-пропагандистського відділу ЦК КП(б)У; 1920—21 і 1926—28 — редактор партійної г. «Комуніст»; 1924—26 — ректор Інституту марксизму ЦК КП(б)У; 1926—27 — член ЦК КПЗУ; 1929—33 — член редколегії г. «Правда»; від 1933 — директор Інституту Маркса—Леніна—Енгельса при ЦК КП(б)У. Від травня 1937 — член політбюро, 3-й секретар ЦК КП(б)У. 17 червня 1937 заарештований, 8 лютого 1938 за звинуваченням в участі у контрреволюційній терористичній організації засуджений до розстрілу. Реабілітований 1956.

Основні праці

Жизнь Ленина и ленинизм. Москва, 1924 (співавт.); Мелкобуржуазные антисоветские партии. Москва, 1924; Национальная политика Советской власти. Москва, 1924 (українською мовою — Х., 1926; 1930; 1931); Очерки истории Российской Коммунистической партии (Большевиков). Москва, 1925 (16 видань російською мовою, переклади нім., франц., англ. мовами); Українізація партії — бойове гасло // *Комуніст*. 1927, 6 черв.; Нариси історії Комуністичної партії (більшовиків) України. Х., 1928; Октябрь на Украине // *Историк-большевик*. 1934. № 1.

Рекомендована література

1. Мешков О., Діброва С. Партійний діяч, вчений-історик: (До 90-річчя з дня народження М. М. Попова) // *Український історичний журнал*. 1981. № 1;
2. Євселевський Л. І. На чолі всеукраїнської редакції (М. М. Попов) // *Репресоване краєзнавство (20—30-ті роки)*. К., 1991.

Бібліографічний опис:

Попов Микола Миколайович / Г. С. Брега // Енциклопедія Сучасної України [Електронний ресурс] / Редкол.: І. М. Дзюба, А. І. Жуковський, М. Г. Железняк [та ін.] ; НАН України, НТШ. – К. : Інститут енциклопедичних досліджень НАН України, 2023. – Режим доступу: <https://esu.com.ua/article-881263>

2001-2025 © Ця енциклопедична стаття захищена авторським правом згідно з чинним законодавством України ([докладніше](#)).